

////////////////////////////////////
Q&A Webinar Klimaatbestendig inrichten
////////////////////////////////////

- 1. Wat is de status van het Instrumentendecreet, cfr. bouwshift/betonstop en systeem planschadevergoeding? Veel vragen sluiten aan bij de mogelijkheid om bouw-/ontwikkelingsrechten te schrappen.**

Het instrumentendecreet is momenteel in behandeling in het Vlaams Parlement. Verwacht wordt dat dit instrumentendecreet de planschaderegels zal wijzigen. Van zodra het Vlaams Parlement daarover een beslissing neemt, kunnen wij daarover bijkomende informatie verschaffen.

De huidige planschaderegels zijn nog steeds van toepassing op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarover nu beslist wordt. Naast de planschade bestaan er vandaag ook nog verschillende andere grondgebonden en realisatiegerichte instrumenten die vandaag perfect kunnen ingezet worden. De instrumentengids (<https://www.instrumentencodex.be/home>) maakt je wegwijs door al deze bestaande instrumenten.

- 2. Is een hemelwaterplan dan een goed startpunt om de mogelijkheden te verkennen?**

Een hemelwaterplan kan inderdaad een goed startpunt vormen om de potentiële groenblauwe linten in kaart te brengen. Groenblauwe linten zijn namelijk een structureel onderdeel van een goed waterbeheer zowel op lokaal als bovenlokaal niveau en kunnen een zeer relevante bijdrage leveren aan enerzijds het tegengaan van droogte en anderzijds het omgaan met overstromingen en heviger neerslag.

- 3. Past een wandel- en fietsroute in GRUP Benedenvliet? Is dat dan best een verharde route die soms kan overstromen of eerder een route in halverharding iets verder van de waterloop?**

De aanleg van een wandel- en fietsroute is mogelijk in elke bestemming en past dus ook in het GRUP Benedenvliet. Dit zijn namelijk handelingen van algemeen met een beperkte ruimtelijke impact (cfr. artikel 4.4.2 §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening). De werken zullen steeds moeten voldoen aan de principes van de goede ruimtelijke ordening en aan de watertoets. Vanuit deze principes kan onder meer ook een dossierspecifieke afweging gemaakt worden tussen verharde of halfverharde aanleg.

- 4. Moeten we stoppen met aanleggen van gescheiden rioleringen en beter waterlopen openleggen en infiltratieplekken in te richten?**

Het is geen of-of-verhaal, maar een en-en-verhaal. Waar mogelijk worden waterlopen het best opgelegd en infiltratieplekken ingericht. Daarnaast kunnen gescheiden rioleringen uiteraard ook hun nut bewijzen door ondergrondse extra afvoercapaciteit te creëren.

- 5. Wonen langs de waterkant kan toch enkel als je heel goed rekening houdt met alle extremere overstromingen en waterstanden die er te wachten staan (over de lange levenscyclus van gebouwen). Doen we dat nu al in voldoende mate, of blijven we toch maar gewoon (vnl. goedkoop) bouwen op de resterende bouwpercelen (onvoldoende aangepast dus)?**

Wonen langs de waterkant vereist uiteraard dat men heel goed rekening houdt met extreme waterstanden en mogelijke overstromingen. Dat principe wordt vandaag al gehanteerd in de watertoets: bij bouwaanvragen op bouwpercelen langs de waterkant worden deze peilen en randvoorwaarden meegegeven aan de bouwheer. Bouwen in overstromingsgebied of in overstromingsgevoelig gebied vereist absoluut dat (1) je jezelf beschermt tegen wateroverlast, en (2) dat je de beschikbare ruimte voor water niet verkleint. Bij het opleggen van de randvoorwaarden wordt door de VMM ook al rekening gehouden met de hogere waterpeilen als gevolg van

klimaatverandering, zodat ook de langere levenscyclus van gebouwen meegenomen wordt. In de meest overstromingsgevoelige gebieden kan de verzekering een dekking tegen overstromingen ook weigeren, wat een bijkomend punt is om aangepast te bouwen. Mits respecteren van deze randvoorwaarden (en ook nog andere zoals bijvoorbeeld over de toegang tot deze gebouwen en de wijze van er te verblijven) kan bouwen langs de waterkant mogelijk maatschappelijk relevante projecten opleveren, die project per project moeten beoordeeld worden, zoals uiteengezet in de webinar.

6. Zonder eigendomsrecht over de kansrijke gronden, lijkt het een utopie om groenblauwe linten ruimte te kunnen geven. Een sigma-achtige aanpak langs beekvalleien is misschien de enige realistische optie??

Een sigma-achtige aanpak kan zeer succesvol zijn. De vraag is of dit instrument Vlaanderenbreed uit te rollen is op de kleinere waterlopen. Sowieso zal ook de herbestemming van gronden een deel van de aanpak vormen. Dat moet nog een wettelijke basis krijgen: hoe omgegaan wordt met planbaten en planschade. Er groeit stilaan ook begrip bij lokale besturen én landeigenaren om groenblauwe linten een plaats te geven, zonder dat dit moet gepaard gaan met zware onteigeningen of financiële vergoedingen. Geld is namelijk niet altijd een motivator om gronden te verkopen. Waterbeheer is geen 'issue' op zich maar is verweven met meer maatschappelijke uitdagingen rond grond- en landbeheer.

7. Tegenwoordig is er heel wat kaartmateriaal beschikbaar voor de evaluatie van de overstromingsgevoeligheid van gebieden (watertoetskaarten, pluviale overstromingskaarten, fluviale overstromingsgevaarkaarten,...). Het is soms niet duidelijk welke kaarten nog van waar juist komen. Is men bezig met al deze data beter te groeperen en te duiden?

Er ligt momenteel een wijzigingsbesluit voor om het kaartmateriaal te wijzigen zodat er steeds eenduidig vertrokken kan worden van de fluviale en pluviale overstromingskaarten. Deze zijn eveneens afgestemd op de kaarten van de overstromingsrichtlijn, zodat er meer een 1 op 1 relatie ontstaat en er een vereenvoudiging in het kaartmateriaal wordt voorzien.